

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Rapport

R6:1975

TEKNISKA HÖGSKOLAN I LUND
SEKTIONEN FÖR VÄG- OCH VATTEN
BIBLIOTEKET

**Grovsoprum för
flerfamiljshus**

**Göran Adolfsson
Christer Wernar**

Byggforskningen

Grovsoprum för flerfamiljshus

Göran Adolfsson & Christer Wernar

Föreliggande rapport är i första hand avsedd att ge förslag till dimensionering och utformning av grovsoprum i flerfamiljshus.

Med grovsoprum avses ett utrymme för skrymmande avfall såsom kasserade möbler, cyklar, barnvagnar, gång- och sängkläder, kartonger, tidningar mm.

Rapporten skall vidare söka klarlägga hur man ute hos bl a bostadsföretagen ser på grovsophanteringen och om det i samband med inrättande av grovsoprum är lämpligt att även lösa problemet med lagring av separerat avfall.

Utredningsmetod

Insamling av material för att belysa hur bostadsföretagen ser på grovsophanteringen och vilka önskemål, som finns beträffande utformning och utrustning av grovsoprum, har utförts enligt följande:

– I samråd med SABO – Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag – har 10 st medlemsföretag utvalts och kontaktats per telefon.

Företagen har dels intervjuats om hur de ser på grovsophanteringen, dels fått svara på vissa frågor.

– Utöver ovan nämnda bostadsföretag har ytterligare ett 10-tal av landets största bostadsföretag kontaktats per telefon eller vad beträffar de i Stockholmstrakten belägna, intervjuats vid personliga besök.

För att ytterligare klargöra problem i samband med grovsophantering har renhållningsentreprenörer intervjuats och ställts inför samma frågeställningar som bostadsföretagen.

De renhållningsentreprenörer som kontaktas har sina arbetsområden i Stockholm med omnejd och i Göteborg.

För att ge underlag till förslag beträffande dimensioner och utformning har genom platsundersökningar ett representativt antal grovsoprum inventerats vad avser storlek, utformning, utrustning och placering.

Kortfattad redovisning av insamlat material

Allmänt

Benämningar på soputrymmen för förvaring av skrymmande avfall varierar

mellan olika platser i landet. Användningen av dessa utrymmen, som här benämns grovsoprum, kan också variera. Bland övriga benämningar på grovsoprum kan nämnas torrsoprum, spärrsoprum, röjningsrum och pappersrum.

Grovsopmängden varierar mellan olika platser i landet och påverkas också av hur länge grovsoprum eller storbehållare funnits i ett område, hyresgästernas gångavstånd till dessa och i vilken mån hyresgästerna har påverkats att utnyttja dem. Under senare år har flera mätningar i Stockholmstrakten visat att grovsopmängder från flerfamiljshus uppgår till ca 1,5 m³/lägenhet och år. Det finns andra platser i landet, där hyresgästerna redan vid inflyttning i nybyggda områden haft tillgång till välbelägna grovsoprum och uppmannats att använda dessa för allt avfall utöver det blöta hushållsavfallet. Här har grovsopmängden på ca 6 m³ per lägenhet och år uppmätts, samtidigt som det övriga hushållsavfallet då utgjort ca 10 l per lägenhet och dygn.

Det är alltså fullt klart att vid införande av grovsoprum eller motsvarande medför detta en omfördelning av avfallsutfallet.

Taxesättningen påverkar grovsophanteringen. En vanlig taxesättning fungerar så att renhållningsentreprenören debiterar hämtning av grovsopor efter ett m³-pris vid hämtning direkt från grovsoprummet. Hämtningen utförs efter budning eller efter ett schema.

Nackdelen med denna taxesättning är dels att hämtningen blir dyrbar på grund av högt m³-pris, dels att hyresvärdarna inte underlättar för hyresgästerna att avhända sig skrymmande avfall för att på så sätt hålla nere grovsopmängden och därmed kostnaden.

För bl a några av Stockholms randkommuner ingår grovsophämtningen i renhållningstaxan. Detta medför att renhållningsentreprenören kontinuerligt bortforslar grovsopor utan debitering utöver taxan.

I områden med denna typ av taxesättning har både bostadsföretag och renhållningsentreprenör varit positiva till grovhantering via grovsoprum.

Byggforskningen Sammanfattningar

R6:1975

Nyckelord:

soprum, grovsoprum, utformning, flerfamiljshus

Denna rapport hänför sig till forskningsanslag 730636-2 från Statens råd för byggnadsforskning till K-Konsult, Stockholm.

UDK 696.139
728.2
SfB (71)
ISBN 91-540-2405-6

Sammanfattning av:

Adolfsson, G & Wernar, C, 1974, *Grovsoprum för flerfamiljshus*. (Statens råd för byggnadsforskning) Stockholm. Rapport R6:1975, 38 s., ill. 14 kr + moms.

Rapporten är skriven på svenska med svensk och engelsk sammanfattning.

Distribution:

Svensk Byggtjänst
Box 1403, 111 84 Stockholm
Telefon 08-24 28 60
Grupp: Byggnadsplanering

Bostadsföretagens syn på grovsophantering

Totalt har 18 st bostadsföretag kontaktats.

Nedan följer en redovisning per frågeställning hur bostadsföretagens svar utfallit för några utvalda frågor.

Har ni grovsoprum i dag?

14 svarade ja
4 svarade nej

Anser ni att grovsoprum behövs?

14 svarade ja
3 svarade nej
1 svarade varken ja eller nej

Anser ni att det finns bättre lösningar än grovsoprum för förvaring av skrymmande avfall?

4 svarade ja
13 svarade nej
1 svarade varken ja eller nej

Framtida användning av grovsoprum?

Alt 1. Enbart grovsoprum
Alt 2. Grovsopor + förvaring av separerat avfall

1 svarade alt 1
16 svarade alt 2
1 hade ingen uppfattning

Hämtningsfrekvens för grovsopor?

9 svarade 52 gånger per år
2 svarade 26 gånger per år
1 svarade 26–52 gånger per år
2 svarade budning vid behov
4 hade inte någon uppfattning

Renhållningsföretagens syn på grovsophantering

Som sammanfattning kan sägas att alla tillfrågade renhållningsföretag har uppfattningen att grovsoprum är den bästa lösningen för uppsamling av grovsopor i flerfamiljshus. Lämplig hämtningsfrekvens ansågs vara 26–52 gånger per år eller budning.

Resultat – förslag till underlag för noter beträffande grovsoprum för flerfamiljshus

Med undantag av insamlat utredningsmaterial har utarbetats förslag till dimensionering och utformning av grovsoprum.

Allmänt

Grovsoprum bör anordnas i varje flerfamiljshus eller för lämplig grupp av hus. Vid dimensionering och utformning av grovsoprum måste i första hand hänsyn tas till sopmängd och hämtningsintervall.

För att tillgodose speciella lokala krav bör kontakter tas med tillsynsmyndigheter som hälsovårdsnämnd och renhållningsentreprenör. Allmänt kan sägas att de sanitära kraven på grovsoprum inte är lika stora som för sop-

utrymmen avsedda för övrigt hushållsavfall.

För närvarande går det inte att generellt föreslå att grovsoprum dimensioneras för uppsamling av separerat avfall. Visserligen pågår försök med separering av glas, plåt och papper i hushållen på många platser, men försöken visar inte någon enhetlig bild av att denna form av separering är den rätta för framtiden. Vad som i första hand ser ut att bli aktuellt mera allmänt är separering av papper och tidningar, vilket bör kunna ske i grovsoprum dimensionerade enligt förslag i det följande.

Placering

Med ett grovsoprum placering kan avses dels dess belägenhet inom ett bostadsområde, dels dess belägenhet inom en fastighet.

Den lämpligaste placeringen inom ett bostadsområde hänger givetvis samman med områdesplan, hustyper m m. För att grovsoprum skall fungera på bästa sätt bör inte gångavståndet för hyresgästen överstiga ca 100 m. Detta innebär att grovsoprummet lämpligen är beläget i bostadsfastigheten, i angränsande fastighet eller s k servicebyggnad.

Att placera grovsoprum i anslutning till ett centralsoprum och hänvisa hyresgästerna dit, torde inte vara lämpligt på grund av de långa gångavstånd som detta medför.

I övrigt bör följande beaktas vad beträffar placering av grovsoprum:

- att grovsoprum skall vara beläget i markplan och i fasad,
- att grovsoprum skall vara avskilt från annat soputrymme, men bör vara beläget i anslutning till övrigt soputrymme,
- att grovsoprum skall vara avskilt från utrymmen så som källarkontor, cykelstall m m,
- att avståndet till sophämtningsfordonets angoringsplats inte överstiger ca 10 m.

Förslag till alternativa placeringar av grovsoprum visas i FIG. 1.

Dimensioner – utformning

Grovsoprummets storlek sammanhänger i första hand med antal anslutna lägenheter och hämtningsintervall. Avses utrymmet användas för förvaring av separerat avfall måste hänsyn tas till detta vid dimensionering och utformning.

Som riktvärden för dimensionering (exklusive yta för separerat avfall) kan anges 0,2 m²/ansluten lägenhet upp till ca 70 lägenheter. För lägenhetsantal därutöver görs lämpligen en reduktion till 0,1 m²/ansluten lägenhet.

Följande min dimensioner föreslås:

Yta 3 × 2,3 m = 7 m²

Rumshöjd 2,2 m

Dörrbredd 1,2 m karmdagermått

Dörrhöjd 2,0 m

För smidig funktion vid stort karmdagermått krävs att dörren är i s k dubbelflygligt utförande med en mindre del som går att låsa.

Grovsoprummen bör utformas så att säckhållare alternativt behållare upp till 400 l kan användas.

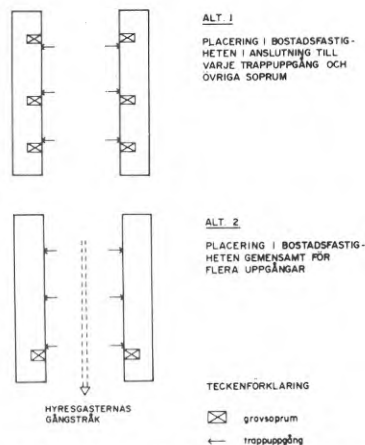

FIG. 1. Förslag till alternativa placeringar av grovsoprum.

I FIG. 2 visas förslag till utformning av följande två olika stora grovsoprum:

Grovsoprum	Yta m ²
för 35 lägenheter	7
för 70 lägenheter	14

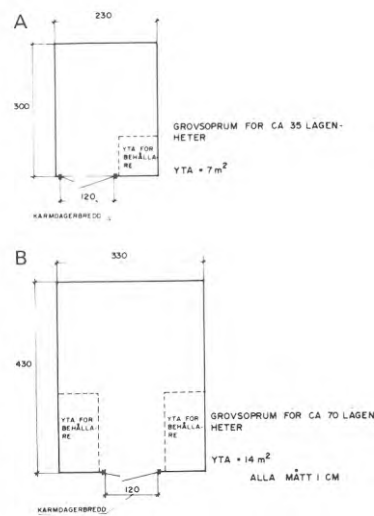

FIG. 2. Principskiss över grovsoprum.

Bulk refuse rooms for blocks of flats

Göran Adolfsen & Christer Wernar

This report is primarily intended to provide suggestions as to how bulk refuse rooms in blocks of flats might be dimensioned and designed.

The term bulk refuse room is used to denote a space provide for bulky waste such as unwanted furniture, bicycles, babies' prams, old carpets and bedding, cardboard boxes, newspapers and so on.

A further objective of the report was to try to establish how, for instance, housing companies look upon the question of bulk waste management and whether when introducing bulk refuse rooms it might also be a good idea to solve the problem of storing separated waste.

Survey method

Collection of material to illustrate housing companies' views of bulk refuse management and preferences as to the design and equipment of bulk refuse rooms took place as follows:

- After consultations with the SABO Group (Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag), 10 member companies were selected and contacted by telephone.
- These companies were interviewed to find out what their views were on the handling of bulky refuse and were also asked to answer certain other questions.
- In addition to the housing companies mentioned above, a further ten or so of the largest housing companies in the country were contacted by telephone or, in the case of these situated in the Stockholm region, visited and interviewed.

To clarify the problems of bulk waste management still further, refuse collection contractors were also interviewed and asked the same questions as those put to the housing companies.

The refuse collection contractors contacted work in Stockholm and surrounding municipalities and in Gothenburg.

A representative number of bulk refuse rooms were inventoried in respect of size, shape, equipment and location in order to provide a basis for proposals regarding dimensions and design.

Brief account of material collected

General

The names given to space provided for bulky waste vary from place to place, and the way in which these facilities are used, i.e. those referred to here as bulk

refuse rooms, may also vary. Other names encountered are dry refuse room, clearance room, salvage room and so on.

The amount of bulky refuse varies from place to place and is also affected by the length of time during which the bulk refuse room or large container has been available in an area, the distance tenants have to cover to reach them and the extent to which pressure has been brought to bear on tenants to persuade them to use them. Quantities of bulky refuse collected from blocks of flats in the Stockholm area have been measured several times in recent years and the results indicate that this represents approximately 1.5 m³/dwelling per annum. There are places where tenants had access to conveniently situated bulk refuse rooms from the time they moved in and were encouraged to use them for all waste which did not come into the wet household waste category: this applied however to newly developed areas. In these cases a bulk refuse volume of approximately 6 m³ per dwelling per annum was recorded while the remaining household waste amounted to around 10 l dwelling per day.

This demonstrates that the introduction of bulk refuse rooms engenders a redistribution of the total volume of waste.

Charges exert an influence on the management of bulk refuse. The normal method is for the refuse collection contractor to fix a price per m³ for bulk refuse collected straight from the bulk refuse room. Collection takes place either on request or in accordance with a set rota.

The disadvantage of this system of tariffs is that collection of the refuse comes expensive due to a high m³ rate and also because landlords do not help tenants dispose of bulky refuse and thus keep the volume of bulk waste and the cost of its collection to a minimum.

However, in a number of municipalities around the periphery of the Stockholm region the collection of bulk refuse is covered by the charge made for the collection of household refuse. This means that the refuse collection contractor regularly removes bulk refuse at no extra charge.

In areas where this system of charges is applied both housing companies and refuse collection firms have shown

National Swedish Building Research Summaries

R6:1975

Key words:

refuse rooms, bulk refuse rooms, design, blocks of flats

Report R6:1975 refers to Research Grant 730636-2 from the Swedish Council for Building Research to K-Konsult, Stockholm.

UDC 696.139
728.2
SfB (71)
ISBN 91-540-2405-6

Summary of:

Adolfsen, G & Wernar, C, 1974, *Grovoprum för flerfamiljshus*. Bulk refuse rooms for blocks of flats. (Statens råd för byggnadsforskning) Stockholm. Report R6:1975, 38 p., ill. 14 Sw. Cr. + moms.

The report is in Swedish with Swedish and English summaries.

Distribution:

Svensk Byggtjänst
Box 1403,
S-111 84 Stockholm
Sweden

themselves to be favourably disposed to the removal of bulky waste via bulk refuse rooms.

Housing companies' views on bulk waste management

A total of 18 housing companies were contacted.

Below we indicate the answers given by representatives of the different companies to a number of selected questions.

Are you already providing bulk refuse rooms?

14 answered Yes
4 answered No

Are bulk refuse rooms necessary in your opinion?

14 answered Yes
3 answered No

1 answered neither Yes nor No

Do you think that better solutions than bulk refuse rooms can be found to the storage of bulky waste?

4 answered Yes
13 answered No

1 answered neither Yes nor No

Future use of bulk refuse rooms?

Alternative 1. For the storage of bulky waste only

Alternative 2. For the storage of bulky waste + separated refuse

1 answered Alternative 1

16 answered Alternative 2

1 had no definite view on the subject

Frequency of collection of bulk refuse?

9 answered 52 times/annum

2 answered 26 times/annum

1 answered 26–52 times/annum

2 answered on request when needed

4 had no definite view on the subject

Refuse collection contractors' views on bulk waste management

By and large it is true to say that all the refuse collection firms interviewed were of the opinion that the provision of bulk refuse rooms is the best solution as far as the temporary storage of bulky waste in blocks of flats is concerned. The most suitable frequency for collection was considered to be 26–52 times per annum or on request.

Results — Draft to guide for standards referring to bulk refuse rooms in blocks of flats

Using the survey material as a basis a draft proposal covering the dimensions and design of bulk refuse rooms has been drawn up.

General

A bulk refuse room should be provided in each individual block of flats or for a suitably sized group of blocks. The primary considerations when dimensioning and designing bulk refuse rooms should be the volume of waste in question and the frequency of collection.

The appropriate authorities, e.g. the local public health committee and the refuse collection firm, should be contacted in order to guarantee that special

local requirements can be taken into account. In general one might say that the sanitary requirements governing bulk refuse rooms are not as stringent as those governing refuse compartments designed for other kinds of domestic waste.

At present it is not feasible to suggest that bulk refuse rooms in general should be designed to accommodate separated waste in addition to bulk refuse. Experiments are admittedly being carried out involving separation of glass, metal and paper from households in a large number of places, but so far these experiments have produced no clear idea of whether this form of separation is the right one for the future. What would seem likely to become more general in the near future is the separation of paper and newspapers; it should be possible for this operation to take place in bulk refuse rooms designed in accordance with the proposal following.

Location

Location refers both to the location of a bulk refuse room in the context of the housing area as a whole and its location in the context of the individual building.

The most suitable location depends of course on the plan drawn up for the area in question and on other factors. For optimum results the distance between the individual tenant's home and the bulk refuse room should not be more than 100 m. This means that the best location for a bulk refuse room is in the building it serves or in an adjacent property or service block.

It is hardly appropriate to place the bulk refuse room alongside centralized refuse room for domestic waste because of the long walking distances this entails.

In addition, the following should be taken into account as far as the location of bulk refuse rooms is concerned:

- bulk refuse rooms should be situated on the ground floor of buildings and next to outside walls
- bulk refuse rooms should be separate from premises for other types of refuse, but adjacent to such premises
- bulk refuse rooms should be kept separate from premises such as basement storage compartments, bicycles racks and so on
- the distance between a bulk refuse room and the point at which the refuse collection vehicle stops should not exceed 10 m.

FIG. 1 illustrates possible alternatives as to the location of bulk refuse rooms.

FIG. 1 illustrates possible alternatives as to the location of bulk refuse rooms.

FIG. 1 illustrates possible alternatives as to the location of bulk refuse rooms.

Dimensions — design

The size of a bulk refuse room is linked to the number of dwellings it serves and the frequency of collection. If the bulk refuse room in question is also intended for storage of separated waste, this must be taken into account in the dimensions and design.

An area of 0.2 m²/dwelling served up to about 70 units in all has been fixed

as a guide for designers; this excludes accommodation for separated waste. In the event of a larger number of flats being served by the same bulk refuse room it is considered reasonable to reduce the area allocated per unit to 0.1 m² for any flats in excess of 70.

The following minimum dimensions have been proposed:

Area 3 × 2.3 m = 7 m²

Height to ceiling 2.2 m

Width of door 1.2 m (clear opening)

Height of door 2.0 m

In the case of a wide clear opening the door must be designed in two parts with a smaller part which can be locked.

The bulk refuse rooms should be designed so that sack holders or containers with a capacity of up to 400 l can be used.

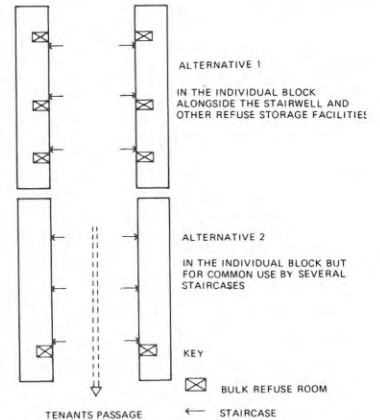

FIG. 1. Draft proposal for alternative locations.

FIG. 2 includes a draft proposal for the design of the following two bulk refuse rooms (two different sizes):

Bulk refuse rooms	Area m ²
for 35 flats	7
for 70 flats	14

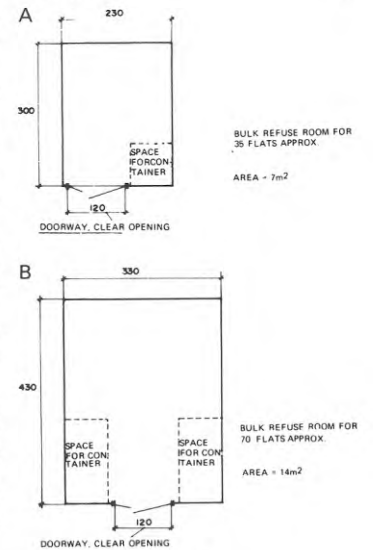

FIG. 2. Plan of bulk refuse room.

Rapport R6 :1975

GROVSOPRUM FÖR FLERFAMILJSHUS

av Göran Adolfsson & Christer Wernar

Denna rapport hänför sig till forskningsanslag 730636-2
från Statens råd för byggnadsforskning till K-Konsult,
Stockholm.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING		SIDA
1.	PROBLEM	4
2.	UTREDNINGSMETOD	4
3.	REDOVISNING AV INSAMLAT MATERIAL	5
	3.1 Allmänt	5
	3.2 Bostadsföretagens syn på grovsopphantering	8
	3.3 Några exempel på utformning och placering av grovsoprum	11
	3.4 Renhållningsföretagens syn på grovsopphantering	11
	3.5 Noteringar från sammanträffande med "Soprumgruppen i Stockholm"	11
	3.6 Inventerade grovsoprum	12
	3.7 Övriga grovsoprum	15
4.	RESULTAT - FÖRSLAG TILL UNDERLAG FÖR NORMER BETRÄFFANDE GROVSOPRUM FÖR FLERFAMILJSHUS	
BILAGOR		
Bilaga	1: Sammanställning av bostadsföretagens synpunkter på grovsoprum	23
Bilaga	2: Typexempel på befintliga grovsoprum	27
Bilaga	3: Sammanställning av renhållningsföretagets synpunkter på grovsoprum	31
Bilaga	4-5: Sammanställning av data över inventerade grovsoprum i flerfamiljshus	

1. PROBLEM

Föreliggande rapport är i första hand avsedd att resultera i förslag till dimensionering och utformning av grovsoprum i flerfamiljshus. Förslaget skall utgöra underlag för Statens Planverk vid utarbetandet av normer beträffande grovsoprum.

Med grovsoprum avses ett utrymme för skrymmande avfall såsom kasserade möbler, cyklar, barnvagnar, gång- och sängkläder, kartonger, tidningar m m.

Rapporten skall vidare söka klarlägga hur man ute hos bl a bostadsföretagen ser på grovsophantering och om det i samband med inrättande av grovsoprum är lämpligt att även lösa problemet med lagring av separerat avfall.

2. UTREDNINGSMETOD

Insamling av material för att belysa hur bostadsföretagen ser på grovsophantering och vilka önskemål, som finns beträffande utformning och utrustning av grovsoprum, har utförts enligt följande:

- I samråd med SABO - Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag - har 10 st medlemsföretag utvalts och kontaktats per telefon. Företagen har dels intervjuats hur de ser på grovsophantering, dels fått svara på vissa frågor.
- Utöver ovan nämnda bostadsföretag har ytterligare ett 10-tal av landets största bostadsföretag kontaktats per telefon, eller vad beträffar de i Stockholmstrakten belägna, intervjuats vid personliga besök.

För att ytterligare klargöra problem i samband med grovsophantering har renhållningsentreprenörer intervjuats och ställts inför samma frågeställningar som bostadsföretagen.

De renhållningsentreprenörer som kontaktats har sina arbetsområden i Stockholm med omnejd och Göteborg.

För att ge underlag till förslag beträffande dimensioner och utformning har ett representativt antal grovsoprum inventerats vad avser storlek, utformning, utrustning och placering genom platsundersökningar.

Urval av grovsoprum har utförts i samråd med bostadsföretag och renhållningsentreprenörer. Urvalet representerar till största delen grovsoprum, som anses vara bra, eftersom insamlade uppgifter skall utgöra underlag till förslag hur dessa bör se ut.

3. REDOVISNING AV INSAMLAT MATERIAL

Här följer en redovisning av material som insamlats vid intervjuer med bostadsföretag, renhållningsentreprenörer m fl och vid utförd inventering av grovsoprum.

Först en redovisning av faktorer och synpunkter av mer allmän karaktär som framkommit under utredningsarbetet.

3.1 Allmänt

Benämningar på soputrymmen för förvaring av skrymmande avfall varierar mellan olika platser i landet. Användningen av dessa utrymmen, som här benämnes grovsoprum, kan också variera. Bland övriga benämningar på grovsoprum kan nämnas torrsoprum, spärrsoprum, röjningsrum och pappersrum.

Grovsopmängden varierar mellan olika platser i landet och påverkas också av hur länge grovsoprum eller storbehållare funnits i ett område, hyresgästernas gångavstånd till dessa och i vilken mån hyresgästerna har påverkats att utnyttja dem. I Stockholmstrakten har flera mätningar under senare år av grovsopmängder från flerfamiljshus pekat mot ca 1,5 m³/lägenhet och år. Det finns andra platser i landet, där hyresgästerna redan vid inflyttning i nybyggda områden haft tillgång till välbelägna grovsoprum och uppmänts att använda dessa för allt avfall utöver det blöta hushållsavfallet. Här har grovsopmängden på ca 6 m³ per lägenhet och år uppmätts, samtidigt som det övriga hushållsavfallet då utgjort ca 10 l per lägenhet och dygn.

Det är alltså fullt klart att vid införande av grovsoprum eller motsvarande medför detta en omfördelning av avfallsutfallet.

Taxesättningen påverkar grovsophantering. En vanlig taxesättning fungerar så att renhållningsentreprenören debiterar hämtning av grovsopor efter ett m³-pris vid hämtning direkt från grovsoprummet. Hämtningen utförs efter budning eller efter ett schema.

Nackdelen med denna taxesättning är dels att hämtningen blir dyrbar på grund av högt m³-pris, dels att hyresvärdarna inte underlättar för hyresgästerna att avhända sig skrymmande avfall för att på så sätt hålla nere grovsopmängden och därmed kostnaden.

För bl a några av Stockholms randkommuner ingår grovsophämtningen i renhållningstaxan. Detta medför att renhållningsentreprenören kontinuerligt bortforslar grovsopor utan debitering utöver taxan.

I områden med denna typ av taxesättning har både bostadsföretag och renhållningsentreprenör varit positiva till grovsophantering via grovsoprum.

Tillsynsmyndigheter som hälsovårdsnämnd och renhållningsentreprenör påverkar grovsophantering med lokala krav på hur soprum skall se ut och hur hämtning skall ske.

Hämtningssystem påverkar grovsophantering. Här redovisas 5 system som är vanligt förekommande.

- Renhållningsentreprenören hämtar grovsoporna direkt i sopusrymmen i fastigheten eller i servicebyggnad för direkt borttransport från området.
- Fastighetspersonal hämtar grovsoporna direkt i grovsoprummet och transporterar dessa inom bostadsområdet till ett centralsoprum (storsoprum) eller storbehållare. Centralsoprummet kan vara utrustat med utrustning för komprimering. Renhållningsentreprenören ombesörjer hämtning och transport från centralsoprummet eller uppställningsplats för storbehållare.

- Fungerar som systemet närmast ovan med den skillnaden att renhållningsentreprenörens personal hämtar direkt i grovsoprummet.
- Hyresgästen transporterar själv grovsoporna till en storbehållare uppställd i utkanten av bostadsområdet. Renhållningsentreprenören ombesörjer borttransport av behållare.
- Hyresgästen transporterar själv grovsoporna till ett centralsoprum. Renhållningsentreprenören ombesörjer hämtning och transport från centralsoprummet.

Hämtningsfordon och behållarsystem påverkar sättet på vilket grovsopor hämtas och lagras.

Behandlingsmetoden för hushållsavfall kan inverka på hur grovsoporna insamlas.

Grovsoprum - fördelar och nackdelar

Fördelar

- bättre service för hyresgästen, när grovsoprummet är beläget i fastigheten,
- hyresgästen kastar inte skrymmande saker i nedkastet som förorsakar stopp,
- oreda och nedskräpning kan begränsas till grovsoprummet,
- om hyresgästen skall utföra viss separering av avfall.

Nackdelar

- grovsoprummet upptar dyrbar byggnadsvolym,
- hämtningsarbetet kan bli tids- och arbetskrävande när hyresgästerna skapar oreda,
- tidskrävande att hålla rent och snyggt.

Storbehållare - fördelar och nackdelar

Fördelar

- ger en rationell och billig hantering från behållarens uppställningsplats.

Nackdelar

- hyresgästen får utföra transportarbetet till behållaren,
- fastighetspersonal får ta hand om grovsopor som blir stående i källare och trappuppgångar,
- nedskräpning utomhus omkring storbehållaren.

3.2 Bostadsföretagens syn på grovsophantering

Sammanställning av bostadsföretagens svar på frågor i samband med intervjuer redovisas i bilaga 1. Totalt har 18 st bostadsföretag kontaktats. Nedan följer en redovisning per frågeställning hur bostadsföretagens svar utfallit samtidigt som dessa kompletteras med övriga uppgifter som framkommit i samband med intervjuer.

3.2.1 Har ni grovsoprum idag?

14 svarade ja.

4 "- nej.

Ett av de bostadsföretag, som svarade nej, är ett mindre bostadsföretag i Båstad som inte har några problem med sina grovsopor.

Övriga tre bostadsföretag har insamling av grovsopor där hyresgästerna får ställa ner dessa i soprummen för vanligt hushållsavfall eller transportera grovsoporna till ett centralsoprum.

3.2.2 Anser ni att grovsoprum behövs?

14 svarade ja.

3 "- nej.

1 "- varken ja eller nej.

Ett av nej-svaren kommer från det mindre bostadsföretaget i Båstad.

Övriga två nej-svaren kommer från Svenska Riksbyggen och HSB i Arlanda. Skälet till att dessa båda bostadsföretag svarat nej är, att de anser grovsopphantering via grovsoprum vara dyrbar.

AB Familjebostäder i Stockholm svarade varken ja eller nej på denna fråga.

3.2.3 Anser ni att det finns bättre lösningar än grovsoprum för förvaring av skrymmande avfall?

4 svarade ja.

13 "- nej.

1 "- varken ja eller nej.

Alla fyra bostadsföretagen som svarade ja anser att grovsopphantering via uppställda storbehållare är en bättre lösning.

Ett av ja-svaren kommer från det mindre bostadsföretaget i Båstad som vid eventuellt behov av bortforsling av grovsopor beställer en storbehållare.

Två av ja-svaren kommer från Svenska Riksbyggen och HSB i Arlanda, vilka båda anser att hantering via uppställda storbehållare är den mest ekonomiska lösningen.

Stiftelsen Hoforshus svarade varken ja eller nej med motiveringen att man haft grovsoprum en tid men för närvarande prövar storbehållare.

3.2.4 Framtida användning av grovsoprum?

Alt 1 enbart grovsopor

Alt 2 grovsopor + förvaring av separerat avfall, glas, papper och metall

1 svarade alt 1

16 "- alt 2

1 hade ingen uppfattning

Av de 17 som var positiva till framtida användning av grovsoprum för förvaring av separerat avfall gäller detta i första hand för papper. Separering av glas och metall var flera tveksamma till.

3.2.5 Vilken av följande utrustning anser ni skall finnas i ett grovsoprum?

Tappställe för vattenspolning	antal svar	6
Säckhållare alt behållare	"-	6
Belysning	"-	16

Två bostadsföretag ansåg sig inte kunna svara på denna fråga.

3.2.6 Hur anser ni att låsning av grovsoprum skall vara arrangerad?

Grovsoprum bör vara låsta	antal svar	14
Hysesgästerna bör ha tillgång till nyckel	"-	12
Endast fastighetspersonal bör ha tillgång till nyckel	"-	3

Tre bostadsföretag ansåg sig inte kunna svara på denna fråga.

AB Hälsingborgshem ansåg att grovsoprummen skulle hållas öppna vissa bestämda tider morgon och kväll och i övrigt vara låsta.

3.2.7 Hämtningsfrekvens för grovsopor

9	svarade	52 gånger per år
2	"-	26
1	"-	26-52
2	"-	budning vid behov
4	"-	hade inte någon uppfattning

3.3 Några exempel på utformning och placering av befintliga grovsoprum

I bil 2 redovisas fyra typexempel på befintliga grovsoprum.

Sid 1 visar ett grovsoprum i ett av Svenska Bostäder nyprojekterat område i Botkyrka som heter Eriksberg.

Sid 2 visar ett grovsoprum i en HSB fastighet i Kungälv.

Sid 3 visar ett grovsoprum i en HSB fastighet i Täby.

Sid 4 visar ett kombinerat sop-grovsoprum i Göteborgs Stads Bostadsaktiebolags fastigheter i Rannebergen.

3.4 Renhållningsföretagens syn på grovsophantering

Sammanställning av renhållningsföretagens svar på frågor i samband med intervjuer redovisas i bil 3. Sex renhållningsföretag har kontaktats.

Som sammanfattning kan sägas att alla tillfrågade renhållningsföretag har uppfattningen att grovsoprum är den bästa lösningen för uppsamling av grovsopor i flerfamiljshus.

3.5 Noteringar från sammanträffande med "Soprumsgruppen i Stockholm" den 28/2 1974

"Soprumsgruppen i Stockholm" är en kommitté som behandlar soprumsfrågor i Stockholm. Vid sammanträffandet den 28/2 1974 med närvarande representanter från Hälsovårdsförvaltningen, Gatukontoret och Sellbergs Renhållnings AB enades man om följande ang grovsoprum:

- att grovsoprum behövs och är den bästa lösningen för uppsamling av grovsopor i flerfamiljshus,
- att grovsoprum bör anordnas i varje bostadsfastighet eller i lämplig grupp av fastigheter,
- att användningen av grovsoprum för separerat avfall i framtiden möjligen kan bli aktuellt för pappersavfall,

- att grovsoprum skall vara avskilt från annat sop-
utrymme men bör vara beläget i anslutning till
övrigt soputrymme,
- att grovsoprummet skall vara beläget i markplan
och i fasad,
- längsta gångavstånd till ansluten
lägenhet 200 m
- längsta avstånd till sophämnings-
fordonets angöringsplats 10 m
- minsta dimensioner
 - längd 3 m
 - bredd 2 m
 - höjd 2 m
 - dörrbredd 1,2 m
- att grovsoprummet skall vara fritt från rör,
trummor, kablar och dyligt,
- utförande - material
 - golv - betong eller motsvarande
 - väggar - slagtåligt och flamhärdigt material
 - dörr - flamhärdigt material
- att grovsoprum skall vara utrustade med belysning
och säckhållare fastsatt i vägg,
- att grovsoprum skall vara låsta och att hyres-
gästen skall ha tillgång till nyckel,
- att önskvärd hämtningsfrekvens är 26-52 gång/år
utom eventuellt i innerstadsområde, där budning
kan vara lämpligare.

3.6 Inventerade grovsoprum

I Stockholmstrakten har 16 utvalda grovsoprum in-
venterats vad avser storlek, utformning, utrustning,
placering samt brukarnas erfarenheter. De 16 in-
venterade soprummen utgör typsoprum för de områden
där de är belägna. Vanligtvis är alla soprum i stort
lika inom ett område.

Sammanställning av data över inventerade grovsoprum i flerfamiljshus redovisas i bilaga 4 och 5.

Sammanfattningsvis kan följande nämnas beträffande inventerade uppgifter:

Byggnadsår - varierar mellan år 1967 och år 1973.

Antal lägenheter per grovsoprum - varierar från 12 lägenheter till 194 lägenheter.

Grovsoprummet som har 194 lägenheter anslutna betjänar två fastigheter.

Dimensioner - ytan på grovsoprummen varierar från 3 m² till 18 m².

Soprummen vars yta understiger ca 6 m² anses vara för små oberoende av antal anslutna lägenheter.

Räknat på de 13 soprum som är större än 6 m² blir genomsnittlig yta grovsoprum per lägenhet = 0,27 m².

Inte något av soprummen som överstiger 6 m² till ytan ansågs vara för litet, vilket måste bero på att inget soprum tömmer mera sällan än var 14:e dag.

Soprum med bredden mindre än ca 2 m anses vara för smala.

Takhöjden bör minst vara 2 m.

Dörrbredd mindre än ca 1 m anses för smal.

Utrustning

Tappställe för vattenspolning	i	4	grovsoprum
Säckhållare	i	12	"-
Belysning	i	16	"-

För övrigt fanns nästan genomgående uteluftintag.

Material

Golv - betong
 Väggar - betong, eternit eller putsade
 Dörrar - plåt, trä + plåt eller trä + eternit

Placering

I bostadsfastigheten	-	12
I separat byggnad	-	4
I markplan	-	14
I fasad	-	12
Avskilt från annat sopusrymme	-	14

Avstånd till hämtningsfordonets angöringsplats - varierar från 2 m till 120 m.

120 m avser grovsoprum pos 11 i bilaga 4 och 5 som är placerat långt in i ett källarplan under bostadsfastigheten, vilket får anses som mycket olämpligt.

Längsta gångavstånd till ansluten lägenhet - varierar från 0 till ca 200 m. Gångavståndet är då räknat från hyresgästens entréport, vilket innebär att vid avståndet 0 ligger grovsoprummet i anslutning till entréporten.

Hämtningsfrekvensen - varierar mellan 26 och 3x52 gånger/år.

3x52 gånger/år avser grovsoprum pos 16 i bil 4 och 5. För denna fastighet ingår grovsophämtningen i taxan, vilket medför att renhållningsentreprenören hämtar grovsoporna vid de tre besök per vecka som övriga hushållssopor hämtas.

Den genomgående höga hämtningsfrekvensen är förmodligen ett av skälen till att ordningen varit god i de flesta inventerade grovsoprummen.

Grovsoprummens användning

Enbart grovsopor	-	13
Grovsopor och separerat avfall	-	3

Vid två av grovsoprummen pos 1 och 2 i bil 4 och 5 sker separering av papper. Insamlingen av grovsopor sker med interninsamling av renhållningsentreprenörens personal. Tidningar, kartonger m m som hyresgästerna ställer ner i grovsoprummet lastas åtskilt från övriga grovsopor på en släpvagn. Vid lossningen kastas papperet i en separat storbehållare.

Vid det tredje grovsoprummet pos 3 i bil 4 och 5 med separering tas också endast papper omhand. Här sker hämtningen så att entreprenören två gånger per månad hämtar i grovsoprummet. Ena gången hämtas endast pappersavfall och andra gången hämtas övriga grovsopor.

3.7 Övriga grovsoprum

Grovsoprummen som inventerats enligt punkt 3.6 har varit belägna i fastigheter som är byggda under senare år. Det största antalet grovsoprum finner man emellertid i äldre fastigheter, där de ofta är dåligt placerade, vilket hänger samman med att utrymmen tillskapats i efterhand där yta varit disponibel. Nackdelarna med dessa grovsoprum är vanligtvis följande:

- placering långt in i fastigheten med långa trånga källargångar där dörrar skall öppnas och stängas,
- placering i källarplan under markplan med svåra trapppassager som följd,
- belägna i anslutning till eller utgörande del av lokaler såsom källarkontor och cykelrum.

4. RESULTAT - FÖRSLAG TILL UNDERLAG FÖR NORMER BETRÄFFANDE GROVSOPRUM FÖR FLERFAMILJSHUS

Med underlag av insamlat utredningsmaterial har utarbetats förslag till dimensionering och utformning av grovsoprum.

4.1 Allmänt

Grovsoprum bör anordnas i varje flerfamiljshus eller för lämplig grupp av hus. Vid dimensionering och utformning av grovsoprum måste i första hand hänsyn tas till sopmängd och hämtningsintervall.

För att tillgodose speciella lokala krav bör kontakter tas med tillsyningsmyndigheter som hälsovårdsnämnd och renhållningsentreprenör. Allmänt kan sägas att de sanitära kraven på grovsoprum inte är lika stora som för soputrymmen avsedda för övrigt hushållsavfall.

För närvarande går det inte att generellt föreslå att grovsoprum dimensioneras för uppsamling av separerat avfall. Visserligen pågår försök med separering av glas, plåt och papper i hushållen på många platser, men försöken visar inte någon enhetlig bild av att denna form av separering är den rätta för framtiden. Vad som i första hand ser ut att bli aktuellt mera allmänt är separering av papper och tidningar, vilket bör kunna ske i grovsoprum dimensionerade enligt förslag i det följande.

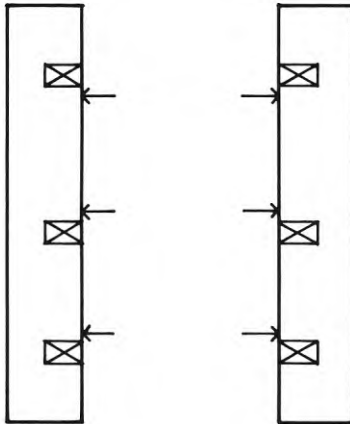
4.2 Placering

Med ett grovsopprums placering kan avses dels dess belägenhet inom ett bostadsområde, dels dess belägenhet inom en fastighet.

Den lämpligaste placeringen inom ett bostadsområde hänger givetvis samman med områdesplan, hustyper m m. För att grovsoprum skall fungera på bästa sätt bör inte gångavståndet för hyresgästen överstiga ca 100 m. Detta innebär att grovsoprummet lämpligen är beläget i bostadsfastigheten, i angränsande fastighet eller s k servicebyggnad.

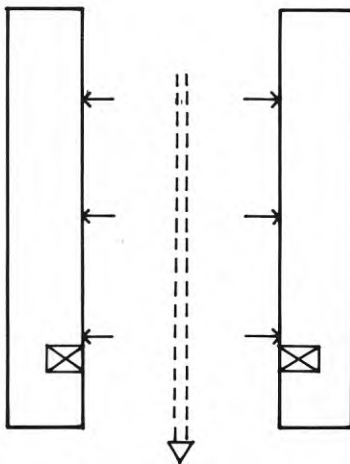
Förslag till alternativa placeringar av grovsoprum visas på sid 14 och 15.

FÖRSLAG TILL ALTERNATIVA PLACERINGAR AV GROVSOPRUM

ALT. 1

PLACERING I BOSTADSFÄSTIG-
HETEN I ANSLUTNING TILL
VARJE TRAPPUPPGÅNG OCH
ÖVRIGA SOPRUM

ALT. 2

PLACERING I BOSTADSFÄSTIG-
HETEN GEMENSAMT FÖR
FLERA UPPGÅNGAR

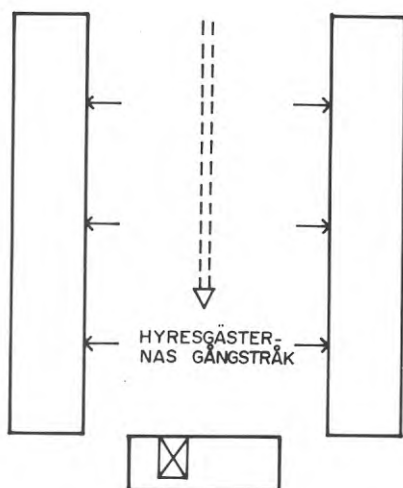
HYRESGÄSTERNAS
GÅNGSTRÅK

TECKENFÖRKLARING

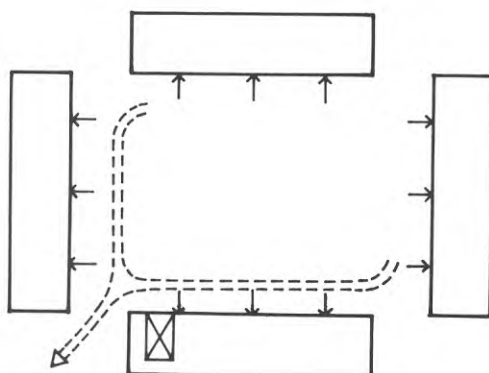
☒ grovsoprum

← trappuppgång

FÖRSLAG TILL ALTERNATIVA PLACERINGAR AV GROVSOPRUM

ALT. 3

PLACERING I SERVICE-
BYGGNAD GEMENSAMT
FÖR TVÅ ELLER FLERA
FASTIGHETER

ALT. 4

PLACERING I BOSTADS-
FASTIGHETEN GEMENSAMT
FÖR FLERA FAS-
TIGHETER

HYRESGÄSTERNAS
GÅNGSTRÅK

TECKENFÖRKLARING

☒ grovsoprum

← trappuppgång

Att placera grovsoprum i anslutning till ett central-soprum och hänvisa hyresgästerna dit, torde inte vara lämpligt på grund av de långa gångavstånd som detta medför.

I övrigt bör följande beaktas vad beträffar placering av grovsoprum:

- att grovsoprum skall vara beläget i markplan och i fasad,
- att grovsoprum skall vara avskilt från annat soputrymme men bör vara beläget i anslutning till övrigt soputrymme,
- att grovsoprum skall vara avskilt från utrymmen så som källarkontor, cykelstall m m,
- att avståndet till sophämningsfordonets angöringsplats inte överstiger ca 10 m.

4.3 Dimensioner - utformning

Grovsoprummets storlek sammanhänger i första hand med antal anslutna lägenheter och hämtningsintervall. Avses utrymmet användas för förvaring av separerat avfall måste hänsyn tagas till detta vid dimensionering och utformning.

Som riktvärden för dimensionering (exkl yta för separerat avfall) kan anges 0,2 m²/ansluten lägenhet upp till ca 70 lägenheter. För lägenhetsantal därutöver görs lämpligen en reducering till 0,1 m²/ansluten lägenhet.

Följande min.dimensioner föreslås:

Yta	3 x 2,3 m	=	7	m ²
Rumshöjd			2,2	m
Dörrbredd			1,2	m karmdagermått
Dörrhöjd			2,0	m

För smidig funktion vid stort karmdagermått krävs att dörren är i s k dubbelflygligt utförande med en mindre del som går att låsa.

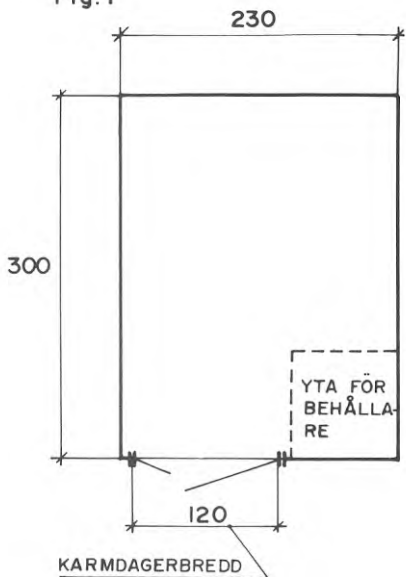
På sid 17 och 18 visas förslag till utformning av följande tre olika stora grovsoprum:

Grovsoprum	Yta m ²	
för 35 lägenheter	7	Fig 1
" 70 "	14	" 2
" 120 "	19	" 3

Grovsoprummen är utformade så att säckhållare alt behållare upptill 400 l kan användas.

PRINCIPSKISS ÖVER GROVSOPRUM

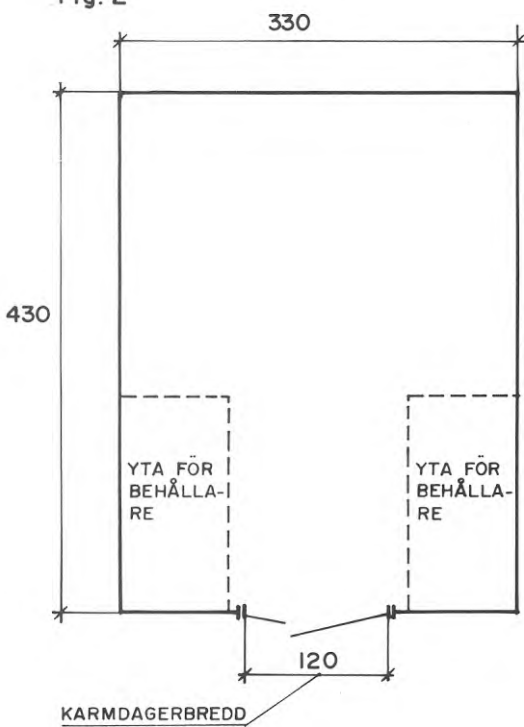
Fig. 1

GROVSOPRUM FÖR CA 35 LÄGENHETER

$$YTA = 7 \text{ m}^2$$

Fig. 2

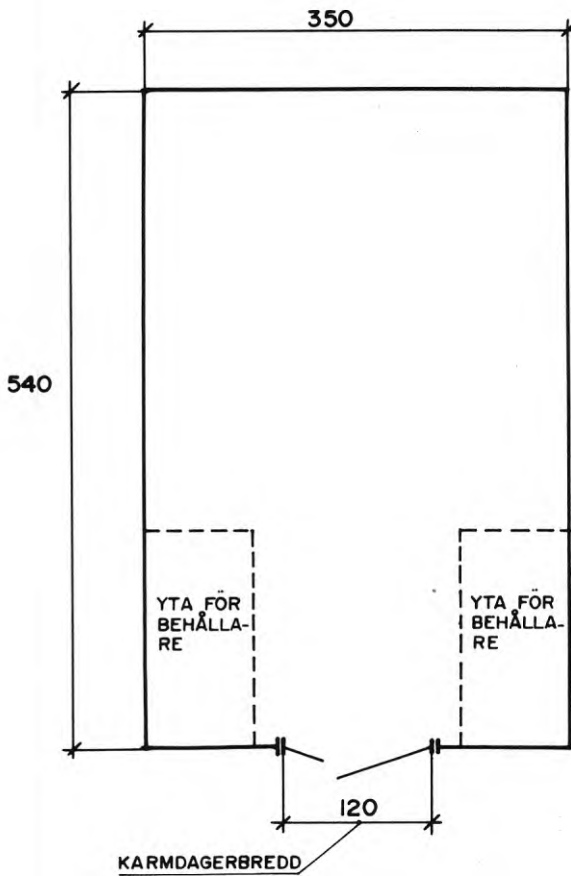
GROVSOPRUM FÖR CA 70 LÄGENHETER

$$YTA = 14 \text{ m}^2$$

ALLA MÅTT I CM

PRINCIPSKISS ÖVER GROVSOPRUM

Fig. 3

GROVSOPRUM FÖR CA
120 LÄGENHETER

YTA = 19 m²

ALLA MÅTT I CM

4.4 Utförande - material

Eftersom grovsoprum är avsett för torrt avfall föreligger inte samma sanitära krav som för övriga soprum.

Golv, väggar, tak och dörr utförs släta med ytmaterial som motstår nötning, slag, stötar och är obrännbart.

Grovsoprum bör vara fritt från rör, trummor, kablar o dyl.

4.5 Utrustning

Följande utrustning skall finnas i grovsoprum:

Belysning: Lämplig belysningsstyrka 80 lux.

Låsanordning: Öppningsbar, även från insidan. Låsningen bör vara arrangerad så att varje lägenhet har endast en nyckel, som passar till grovsoprummet, s k husmorsnyckel.

Dörrstängare

Uppställningsanordning: Dörren försedd med lätt manövrerbar uppställningsanordning.

Övrig utrustning som bör finnas i grovsoprum är någon form av behållare för uppsamling av mindre skrymmande avfall. Behållartyper varierar lokalt. Används hjulförsedda återgångsbehållare står dessa uppställda på golvet. Används säckar skall säckhållaren vara av typ som fästes i väggen.

Sammanställning av bostadsföretagens synpunkter på grovsoprum

Pos	Bostads- företag	Har ni fasth soprum idag		Behövs soprum		Finns bättre lösningar för av- skräp. Ja Nej		Framtida an- vändning Grovsoppor o sep. avfall		Önskad utrustning i grovsoprum		Tillgång t. nyckel Hy- fasth res- pers gäst	Hämtning frekv gång/ år	Övriga synpunkter
		Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Tapst Säck- håll vat- temp. alt behåll.	Be- lys- ning					
1	Arbetsbost. fonden, Sthlm	x		x			x	x	-	-	x	-		Grovsoprum bör va- ra placerade i markplan o fasad
2	AB Gavlegård. Gävle		x		x		x		-	-	-	-		Fastigh.personalen har efterlyst grov- soprum
3	Familjebost i Göteborg AB	x			x		x		-	x	x	52		Ett grovsoprum för flera uppgångar
4	AB Göteborgs- hem		x		x		x		x	x	x	52		Grovsoprum i an- slutning till upp- gångar o övriga soprum
5	Göteborgs stads Bost AB	x			x		x		x	-	x	52		Genomgående lösning vid nyprod är ge- mensamt rum för grovsopor o vanli- ga hushållsopor
6	AB Hälsing- borgshem		x		x		x		-	x	-	52		Centralt grovsop- rum för flera fastigheter. Grov- soprummen hålles öppna vissa best. tider morg o kväll Lörd o sönd stängt

Sammanställning av bostadsföretagens synpunkter på grovsoprum

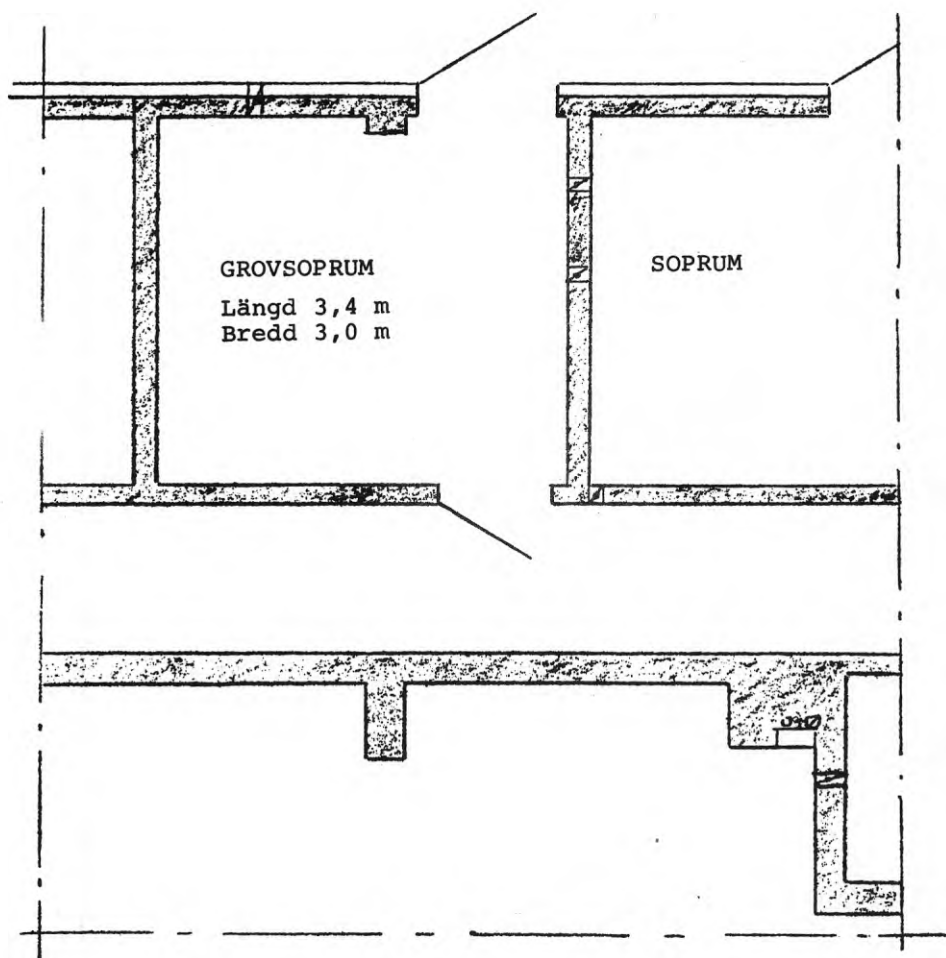
Pos	Bostads- företag	Har ni fasth m grov- soprum idag		Behövs grov- soprum		Finns bättre lös- n för skrym- avf		Framtida an- vändning		Önskad utrustning i grovsoprum		Tillgång t. nyckel		Hämt- frekv gång/ år	Övriga synpunkter
		Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Enb	Grov- sopor	Tappst	Säck- håll	Be- lys- ning	End		
7	Stiftelsen Båstadshem		x		x	x								-	I den mån grovsoppor skall hämtas bestämmas en storbehållare
8	Stiftelsen Hyres-Bostäder i Örebro	x			x	x							x	52	Grovsoprum i anslutning till övriga soputrymmen
9	Stiftelsen Hoforshus	x			x									26	Grovsoprummen behöver inte vara låsta. Prövar för närvarande storbehållare
10	Stiftelsen Kalmarhem	x			x	x								52	Strävar efter lösningar med storbehållare uppställda i utkanten av bostadsområden. Nyproducerade hus i Tensta och Rinkeby har storbehållare hantering. En orsak till detta är att husen är källarlösa.
11	AB Familje- bostäder, Stock- holm	x				x							x		

Sammanställning av bostadsföretagens synpunkter på grovsoprum

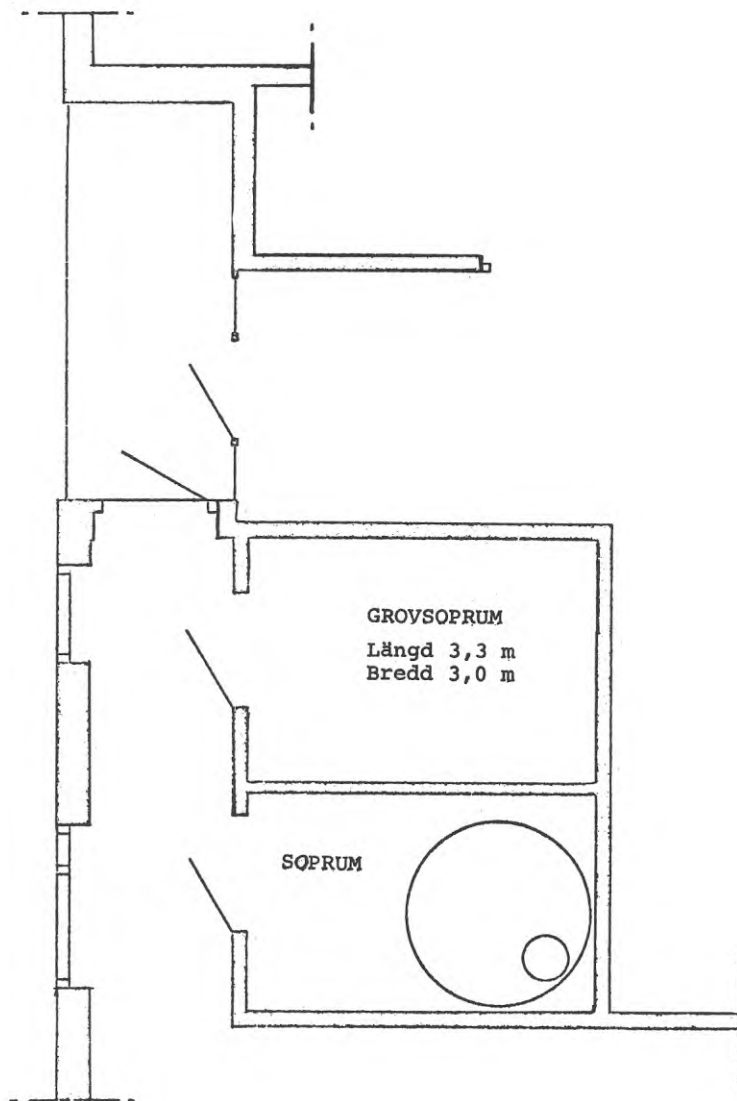
Pos	Bostads- företag	Har ni fasth m grov- soprum idag		Behövs grov- soprum		Finns bättre lösning förrän skrym- avf		Framtida an- vändning Enb grov- sopor o sep. avfall		Önskad utrustning i grovsoprum Tappst Säck- f vat- tensp. alt behåll.		Tillgång t. nyckel End Hy- fasth res- pers gäst		Hämt frekv gång/ år	Övriga synpunkter
		Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej		
12	Malmö kommunala Bostads- aktiebolag	x		x				x		-		x		52	Låsningen av grovsoprum måste i vissa områden vara så att endast fastigh.pers har tillgång till nyckel. Har haft mycket problem med bränder i grovsoprum där hyresgäster har tillträde.
13	Riksbyggen, Svenska	x				x		x		x				Budn	Grovsoprum i fastigheter upptar dyrbar bostadsyta. Storbehållare uppställda på lämpliga platser i bost.omr ger lägre total-kostnad.
14	Svenska Bostäder AB	x						x		-				52	Försöker planera in grovsoprum i alla nya fastigheter

Sammanställning av bostadsföretagens synpunkter på grovsoprum

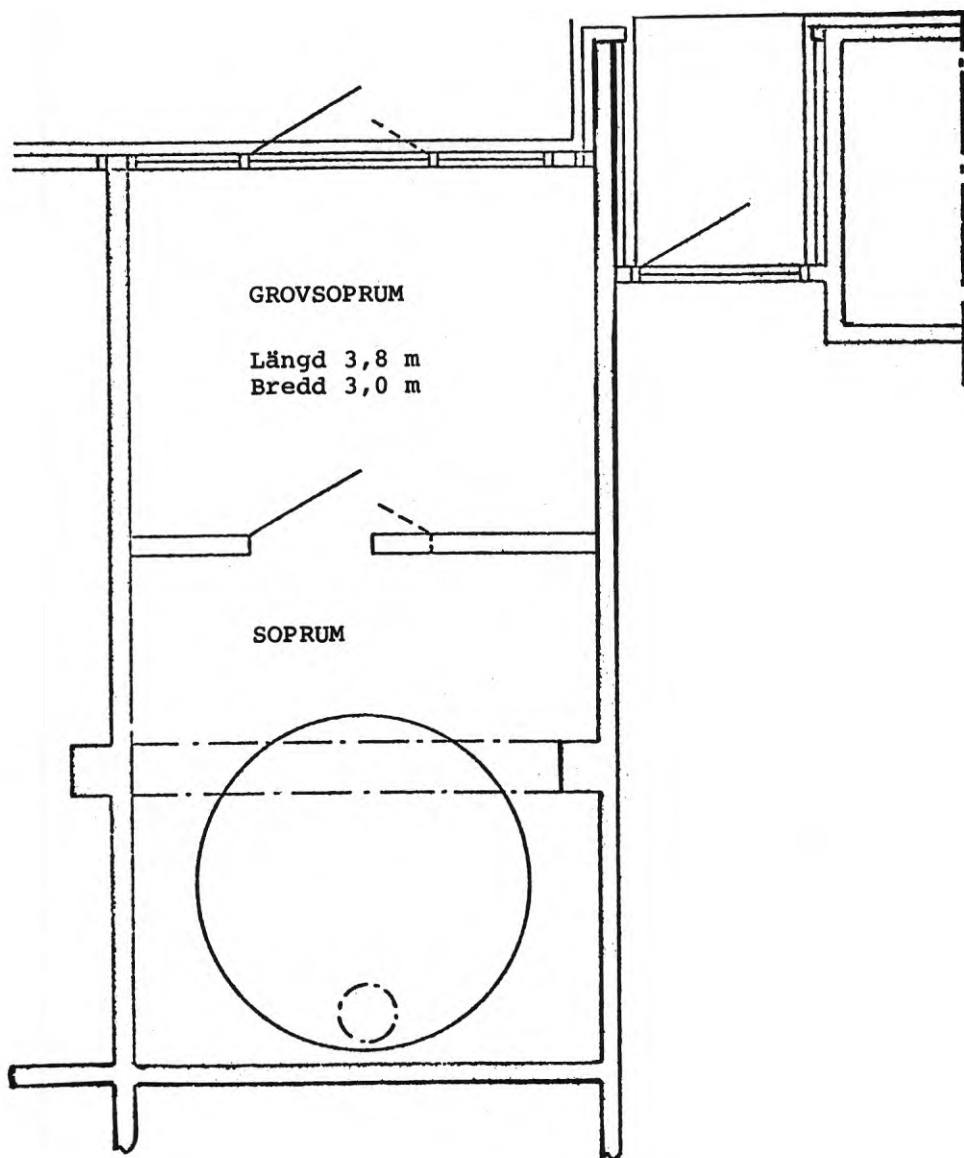
Pos	Bostadsföretag	Har ni fasth soprum idag		Behövs grovsoprum		Finns bättre lösning för avskrym. av		Framtida användning av grovsoprum		Önskad utrustning i grovsoprum		Tillgång t. nyckel End Hy-fasth res-pers gäst	Hämtning frekv gång/år	Övriga synpunkter
		Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej			
15	AB Stockholmshem	x		x				x		-		x	Budn	Försöker hänvisa hyresgästerna till kommunalt uppställda storbehållare
16	HSB:s Riksförbund	x		x				x		-		x	26-52	
17	HSB Arlanda	x			x		x	x		x		x	26	Grovsoprum medför dyrare hantering än storbehållare
18	HSB Täby	x			x				x	-		x	52	Har även storbehållarhantering men tycker att grovsoprum fungerar bättre. Grovsoprummet ingår i taxan för övrig sophämtning

ERIKSBERG, BOTKYRKA
AB Svenska Bostäder
10 våningar
116 lägenheter/grovsoprum

KUNGÄLV
HSB
5 våningar
44 lägenheter/grovsoprum

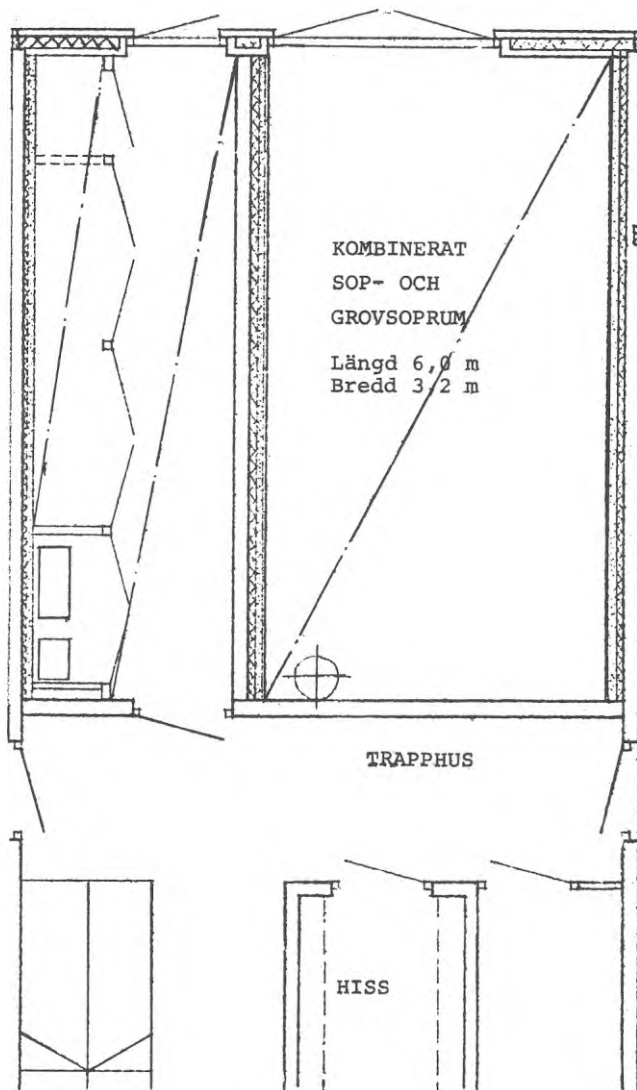

TÄBY

HSB

16 våningar

64 lägenheter/grovsoprum

RANNEBERGEN, GÖTEBORG
Göteborgs Stads Bostads-
aktiebolag
8 våningar
24 lägenheter/soprum

Sammanställning av renhållningsföretagens synpunkter på grovsoprum

Pos	Renhållnings- företag	Behövs grovsoprum		Finns bättre lösningar för av- skrym av Ja Nej		Framtida an- vändning Enb grovsoprum o sep avfall		Önskad utrustning i grovsoprum Tappst f vatt- tensp behåll		Tillgång t nyckel End Hy- fasth res- pers gäst		Hämt frekv gång/ år	Övriga synpunkter
		Ja	Nej	Ja	Nej	Enb grovsoprum o sep avfall	Grov- sopor o sep avfall	Be- lys- ning pers gäst	Hy- res- gäst				
1	Stockholms Gatukontor	x			x		x	-	x		x	Budn	Avskilt från annat soputrymme. Min dimension 6 m ² Dörrbredd 1,2 m
2	Göteborgs stads Ren- hållningsverk	x			x		x	-	x		-	Budn	Grovsoprum behö- ver inte vara låsta. Avskilt från annat soputrymme. Längsta gångavstånd från ansluten lä- genhet 200 m. Längsta avstånd till sophåmnings- fordonets angörings- plats 20 m. Min dimension 4 m ² .
3	Södertörns Renhållnings- verk	x			x		x	-	x		x	26	Avskilt från annat soputrymme.

Sammanställning av renhållningsföretagens synpunkter på grovsoprum

Pos	Renhållnings- företag	Behövs grovsoprum		Finns bättre lösning för av- skrym av Ja Nej	Framtida an- vändning		Önskad utrustning i grovsoprum		Tillgång t nyckel End Hy- fasth res- pers gäst	Hämt frekv gång/ år	Övriga synpunkter	
		Ja	Nej		Enb grovsop sopor avfall	Grov- sopor o sep avfall	Tappst f vat- tensp	Säck- håll alt behåll				Be- lys- ning
4	Sellbergs Renhållnings AB Stockholm	x		x	x			-	x	x	26-52	Avskilt från annat soputrymme
5	Sellbergs Renhållnings AB Nacka	x		x		x		x	x	x	26	Avskilt från annat soputrymme
6	Sollentuna Renhållnings- verk AB	x		x		x		x	x	x	52	Avskilt från annat soputrymme. Dimensioner: Längd 5 m Bredd 3 m Höjd 2,4 m Dörrbredd 2,0 m

Sammanställning av data över inventerade grovsoprum i flerfamiljshus

Pos	Byggnadsår	Förvaltningsföretag område	Ant lägh/ grov sopr	Dimensioner m				Utrustning		Material		Erfarenheter synpunkter		
				L	B	H	Yta m ²	Dörr br.	Tapp st.f vatt.	Säck- håll- are	Be- lys- ning		Golv	Väg- gar
1	1970	Stiftelsen Väsby- hem, Villunda Upplands Väsby	70	5,3	3,3	2,85	18	2,15	X	X	Betong	Lätt- betong betong	Plåt	Fungerar i stort bra. Något tung- arbetat då alla grovsopor hamnar på golvet. Lä- genhetsnycklarna passar till grov- soprum, vilket medför att barn lätt kommer in och rör till.
2	1972-73	HSB, Smedby Upplands Väsby	38	3,3	1,3	2,4	4	0,8	X	X	Betong	Lätt- betong betong	Trä + plåt	Soprummet för smalt. Dörr- bredd för liten.
3	1971	HSB Bost rf Pluto Tyresö	45	3,7	3,1	1,95	12	0,9	X	X	Betong	Eter- nit	Trä + plåt	För långt till tak. Dörren något smal.
4	1972-73	Botkyrkabyggen Lagman Lekaressv 32 Alby	18	3,9	1,5	2,4	6	0,9	X	X	Betong	Betong	Trä + plåt	Soprummet för smalt. Dörren något smal.
5	1973	Botkyrkabyggen Alhagsvägen 74 Alby	12	2,6	2,6	2,4	7	0,9	X	X	Betong	Betong	Trä + plåt	Utformning bra. Dörren något smal.

Sammanställning av data över inventerade grovsoprum i flerfamiljshus

Byggnadsår, antal lägenh per grovsoprum, dimensioner, utrustning, material, erfarenheter och synpunkter														
Pos	Förvaltningsföretag område	Byggnads- år	Ant lägh/ grov sopr	Dimensioner m				Tapp st.f vatt.	Säck- håll- are	Utrustning Be- lys- ning	Material		Erfarenheter synpunkter	
				L	B	H	Yta m2				Dörr br.	Golv		Väg- gar
6	Botkyrkabyggen Alhagsvägen 116 Alby	1972-73	21	3,1	1,2	2,4	4	0,9	-	X	Betong	Betong	Trä + plåt	Soprummet för smalt. Dörren något smal.
7	Mattsons Byggn AB Tomtbergavägen Hallunda	1972-73	48	5,3	2,2	2,3	12	1,0	-	X	Betong	Eter- nit	Trä + eter- nit	Säckhållare saknas varför tidningar o dyl hamnar på golvet I Övrigt bra.
8	Mattsons Byggn AB Kornstigen Hallunda	1973	194	5,4	2,3	2,6	12	1,0	-	X	Betong	Eter- nit	Trä + eter- nit	Dimensioner och utformning bra. Dörren saknar uppställningsan- ordning.
9	Svenska Bostäder Hundhamravägen 1 Hallunda	1973	44	3,4	3,0	2,3	10	1,05	X	X	Betong	Betong målad	Plåt	Dimensioner och utformning bra. Soprummet ligger inte i fasad.
10	Svenska Bostäder Friggs väg Hallunda	1973	96	4,7	2,3	2,6	11	1,0	X	X	Betong	Eter- nit	Trä + eter- nit	

Sammanställning av data över inventerade grovsoprum i flerfamiljshus

Pos	Byggnadsår	Byggnadsområde	Ant lägh/ grovsoprum	Dimensioner m				Utrustning	Material			Erfarenheter synpunkter			
				L	B	H	Yta m ²		Dörr br.	Tapp st. i vatt. are	Säck- häll- are		Belys- ning	Golv	Väg- gar
11	1968	Riksbyggen Brantholmsgränd Skärholmen	33	4,0	2,7	2,6	11	1,05	-	X	X	Betong	Betong	Plåt	För långt från hämt fordon. Svåra passager inomhus. Dörr- stängare utan uppställningsan- ordning. Tidiga- re har grovsop- budats. Nuvarande vecko- hämt fungerar bättre.
12	1967	Riksbyggen Falkholmsgränd Skärholmen	31	3,4	1,8	2,4	6	1,0	-	X	X	Betong	Puts	Trä + plåt	Soprummet för smalt. Dörren går inåt och saknar uppställ- ningsanordning.
13	1967	Svenska Bostäder Storholmsbackarna Vårberg	24	2,0	1,5	2,5	3	1,05	-	X	X	Betong	Betong	Plåt	Soprummet för litet och be- läget i källare under markplan. Dörren för låg 1,8 m.

Sammanställning av data över inventerade grovsoprum i flerfamiljshus

Pos	Byggnadsår	Förvaltningsföretag	Byggnadsområde	Ant lägh/grov soprum	Dimensioner m				Utrustning		Material		Erfarenheter synpunkter		
					L	B	H	Yta m ²	Dörr br.	Tapp st.f vatt.	Säck- håll- are	Be- lys- ning		Golv	Väg- gar
14	1970	HSB, Valsta Märsta		30	4,3	2,8	2,4	12	0,85	X	X	Betong	Betong	Plåt	Dimensioner, utrustning och utrustning är bra. Grovsoprumen används för närvarande inte då storbehållarhantering anses vara billigare. Svårt att hålla rent och snyggt i grovsoprum.
15	1969	HSB, Valsta Märsta		65	4,7	3,8	2,4	18	0,85	X	X	Betong	Betong	Plåt	Se pos 14.
16	1970	HSB, Storstugan Täby		64	3,7	2,9	3,5	11	1,4	X	X	Betong	Betong	Lättmetall	Grovsoprum av denna typ i anslutning till övriga soprum fungerar mycket bra i Täby.

Sammanställning av data över inventerade grovsoprum i flerfamiljshus

Placering, hämtningsfrekvens och användning

Pos	Förvaltningsföretag Område	I bost fastig heten	I sep byggn	I mark- plan	Placering			Avst t hämtnings- ford an- gör, pl m	Längsta gångavst t ansl längd m	Hämtning frekvens gång/ år	Användning	
					I fa- sad	Av- skilt fr an. soputr	Enb grovsop sopor				Grovsop o sep. avfall	
1	Stiftelsen Väsbyhem, Vilunda Upplands Väsby	X	-	X	X	X	2	25	52		X	
2	HSB, Smedby Upplands Väsby	X	-	X	X	-	5	10	52		X	
3	HSB Bost rf Pluto Tyresö		X	X	X	X	2	40	26		X	
4	Botkyrkabyggen Alby	X	-	X	X	X	10	0	26	X		
5	Botkyrkabyggen Alhagsvägen 74 Alby	X	-	X	X	X	10	0	26	X		
6	Botkyrkabyggen Alhagsvägen 116 Alby	X	-	X	X	X	30	0	26	X		
7	Mattsons Byggn AB Tomtbergavägen Hallunda		X	X	X	X	2	200	52	X		
8	Mattsons Byggn AB Kornstigen Hallunda		X	X	X	X	2	150	26	X		

Sammanställning av data över inventerade grovsoprum i flerfamiljshus

Placering, hämtningsfrekvens och användning

Pos	Förvaltningsföretag Område	I bost fastig heten	I sep byggn plan	I mark- plan	Placering			Avst t hämt- ford an- gör.pl m	Längsta gångavst t ansl läng m	Hämt frekv gång/ år	Användning	
					I fa- sad	Av- skilt fr an. soputr	Enb grov- sopor				Grovsop o sep. avfall	
9	Svenska Bostäder Hundhamravägen 1 Hallunda	X	-	X	-	X	10	100	26	X		
10	Svenska Bostäder Friggs väg Hallunda		X	X	X	X	8	100	26	X		
11	Riksbyggen Brantholmsgränd Skärholmen	X	-	-	-	X	120	100	52	X		
12	Riksbyggen Falkholmsgränd Skärholmen	X	X	X	X	X	5	100	52	X		
13	Svenska Bostäder Storholmsbackarna Vårberg	X	-	-	-	X	35	50	52	X		
14	HSB Valsta Märsta	X	-	X	-	X	25	70	26	X		
15	HSB Valsta Märsta	X	-	X	X	X	5	100	26	X		
16	HSB Storstugan Täby	X	X	X	X	-	5	10	3 x 52	X		

R6: 1975

**Denna rapport hänför sig till forskningsanslag 730636-2 från
Statens råd för byggnadsforskning till K-Konsult, Stockholm.**

**Distribution: Svensk Byggtjänst, Box 1403, 111 84 Stockholm
Grupp: byggnadsplanering**

Pris: 14 kronor + moms